

Öğrenci A:

Geniş Tasvir

“Thick Description: Toward an Interpretive Theory of Culture” [“Geniş Tasvir: Yorumlayıcı bir Kültür Teorisine Doğru”] (1973) adlı yazısında Clifford Geertz, insan davranışını tasvir etmenin iki yolunu birbirinden ayırdetmek için felsefeci Gilbert Ryle’den bir örnek ödünç alır. Bu örnekte bir göz kırpma vardır. Geertz’in açıklamasına göre “dar tasvir” göz kırpmanın sadece fiziksel özelliklerine değinir (“sağ göz kapaklarını hızla kasmak”) ve göz kırpmanın sembolik alamını anlamayı imkansız kılar. “Geniş tasvir” buna kıyasla göz kırpmanın vuku bulduğu sembolik bağlamı araştırır, göz kırpanın niyetlerini ve kültürünü, onu veya onu göz kırparken gören insanları. Böylece kazara göz kırpma, gerçek bir göz kırpma, miş gibi yapılan ama gerçek olarak algılanan göz kırpma, vs. arasındaki fark ayırt edilebilir olur. Geniş tasvir, Geertz der ki, antropologların [zaten] yapması gereken(in bir kısmı)dır.

Okuduğumuz her üç çalışma da, Darnton’un *The Great Cat Massacre* [Büyük Kedi Katliamı], Geertz’in “Derin Oyun: Bali Horozdövüşü Üzerine Notlar” ve Kuhn’un *Soulstealers* [Ruh Hırsızları], geniş tasvir yapmaya çalışıyor. *The Great Cat Massacre*’da Geertz’in bir etkisi olduğunu söylemek muhtemelen yanlış olmayacak, çünkü Darnton bu kitabı, bir dersi altı sene Geertz ile beraber verdikten sonra yazdığını belirtiyor. Kuhn ise ne Geertz ne de Darnton’dan alıntı yapıyor, ama köylüler, yerel bürokratlar, ve imparator için büyücülüğün hangi anlamlara geldiğini tasvir etme çabasında, aynı hedefe doğru gidiyor gibi görünüyor. Bu yaklaşım, yazarlarının aşıkav davranışların dar tasvirlerinden öteye gitmek için hiç çaba sarf etmediği ve kendilerini çok sınırlı veri çeşitleriyle bağlı tuttıkları geçen haftanın tarihi demografi okumaları gözönüne alındığında, şaşırtıcı bir kıyas teşkil ediyor. Antropolojik yaklaşımın faydalı yanı, insanların hayatlarını gerçekten nasıl tecrübe ettiklerinin çok daha zengin tarifi[ni veriyor bize]; riski, Darnton’un sonuç bölümünde belirttiği gibi, bir tarif, belirsiz ve temsil gücü olmayan kaynaklara dayanabilir. Hangi yaklaşım dar hangisi geniş (veya hangisi sayısal hangisi niteliksel) buna karar vermek büyük olasılıkla zaman kaybı; farklı metotlar kullanıyorlar ve farklı şeyler başarıyorlar.

Şiddet

Her üç çalışmada da birkaç tane ortak tema vardı, özellikle de güç, tahakküm/başatlık, çekişme ve bireyler/topluluklar ve devlet arasındaki ilişkiler sorunları ekseninde. Benim ilgimi en çok çeken tema, biraz da önce anlam veremediğim için, hayvanların ve insanların vücutlarına yapılan şiddetti. *Soulstealers*’da [Ruh Hırsızları] köylülerin, keşişlerin,

dilencilerin ve aylakların vücutları, bürokratik güç ve mutlak güç arasındaki çekişme için bir mücadele alanı işlevi görüyor. *The Great Cat Massacre*'ın [Büyük Kedi Katliamı] aynı adlı bölümünde, kedilerin vücutları, matbacıların, üzerinden kendi “burjuvalarının” eleştirisini inşa ettiği sembolik maddeler. “Derin Oyun’da,” horoz dövüşleri güç ilişkilerini ifade etmenin ve keşfetmenin yolu. Bu durumların her birinde, ilginç vücutların üzerinde değil de onların üzerine yazılan ve işkence ile elde edilmiş anlamlar. Geertz’ın belirttiği gibi, “horozdövüşü sadece horozlar için ‘gerçekten gerçek’” (443).

Ama, Kuhn’un hikayesi için neden (mahsulün kalitesi değil de) dilencilerin şahitliğinin elzem olduğunun bir açıklaması olmalı; Darnton’un onsekizinci yüzyılda işçiler ve patronlarının ilişkilerini anlaması için anahtar neden (malk-mülk yıkma değil de) kedileri öldürme; Geertz’in, Balililerin güç oyunlarını aydınlatma yolu horoz dövüşleri. Vücutlar, vücut olarak, bu mikrotarihçilerin onlardan taşımasını istediği çeşit anlamlar için özellikle çok uygun.

Belki de bu şiddet hikayeleri, mikrotarih yazarlarına çekici geliyor çünkü çok canlı/etkili ve hemen algılanabiliyor: acının deneyimi, okuru yabancı bir dünyanın içine saran bir makara. Veya onların gücü belki de garip ve anlaşılmaz olmalarından geliyor: işkenceden geçmiş bir vücut önemli kültürel farkları açığa vuran, komik olmayan şakadır. Tarih yazımından çok sosyal süreçlere odaklanan bir başka açıklama ise, kedilerin, horozların ve köylülerin vücutlarına atfedilen etkinlik unsuru, onların Fransız işçiler, Balili adamlar ve Çinli bürokratların etkinliği için maske olarak kullanılmasını sağlıyor. Kediler, horozlar ve köylüler, onları kullanan insanlar için güç mücadelesinin dışında bir şeyler dönüymüş gibi yapmalarını mümkün kılıyor. Güç mücadelesinin yerine, bir çeşit bağımsızlıkları/otonomileri olduğu akla uygun olan/varsayılabilecek vücutlar geçiyor, yalan veya gerçeği söyleyebilen köylüler olsun, seni veya patronunu bütün gece uyutmayabilecek kediler olsun, iyi veya kötü dövüşebilecek horozlar olsun. Bu tür bir yerine geçiş, güç ilişkilerinin olay yerinde nasıl inşa edildiğini, korunduğunu ve ifade edildiğini tasvir etmeye çalışan tarihler için özellikle verimli bir analiz alanı olmuş olabilir.